

תרגום חפשי בלתי מוגה

לכאורה, הרי "אינו מבקש אלא לפי כוחו", כדברי המדרש; וכיון שהקב"ה בכבודו ובעצמו הטביע בטבע בני אדם – אף על פי שכולם נטבעו בטבעו וחותמו של אדם הראשון – שיהי "אין דיעותיהן שוות", וביחד עם זה אומרים, שאחר כך צריכה להיות נקודה אחת ויחידה ודעה אחת ויחידה,

הרי, נשאלת השאלה: אמנם "מקום הארון אינו מן המדה", כמ"ש בתשובת הרשב"א שזהו דבר והפכו בבת אחת: "אמתים וחצי" ו"אמה וחצי" (שזהו **תנאי** בהארון) – וביחד עם זה "**מקום** הארון", למרות שהוא "מקום", אבל הוא "אינו מן המדה": "מודד עשר אמות לכל רוח",

אבל הדברים אמורים דוקא כלפי הארון, וכלפי "**מקום** הארון", אשר היכן הוא מקום הארון? **בקודש הקדשים**.

לאחר מכן אומרים, שיהודי כפי שנמצא **מחוץ לקודש הקדשים**, ואפילו **מחוץ לארץ ישראל**, עם כל הרעש שבזה, הוא נמצא בחוץ לארץ – אומרים עליו ש"היום" צריך להיות "נצבים כולכם לפני הוי' אלקיכם", "היום דא יומא **דראש השנה**", כפי שהביא רבינו הזקן בלקוטי תורה,

ואחר כך אומרים, שכשהוא עורך התועדות, ביום **שאינו** לא שבת ולא יום-טוב ואפילו לא **חולו** של מועד – אזי צריך להיות "כאיש אחד חברים!" – לא בירושלים; **בחוץ לארץ**! ואומרים יתירה מזו, שזהו למעלה מפעולתו של מיכאל "שרכם הגדול".

ואומרים יתירה מזו, שאפילו כשהוא נמצא לבד, והוא עומד לתת סיוע ליהודי נוסף – עליו להביט על היהודי השני באופן, שהוא לא סתם "**כמוד**" של גוף אחר, אלא כפי שמפרש בירושלמי, שכשם שהוא "יד" של גוף זה – גם השני הוא יד של אותו הגוף, וזהו גוף אחד ויחיד.

...אלא שנשאלת השאלה:

מצות "ואהבת לרעך כמוך" היא מצוה ש"אין הזמן גרמא" – האדם מחוייב בזה בכל עת ובכל שעה ובכל מקום:

הוא אוהז עוד לפני התפילה, עאכ"כ לפני שלמות התפילה **שבלב**, שאז הוא בטל "כעבדא קמי' מרי" – הוא אוהז עדיין לפני התפילה,

וכשמגיע יהודי שני, או כשהוא **פוגש** יהודי שני, או **שנוע** לו אודות יהודי שני **קודם** התפילה – אזי אסור לו לדחות זאת, כהמעשה ב"נחום איש גז", וכהסיפור שסיפר נשיא דורינו בנוגע לצמח צדק, ע"ד מתן הלואה ל"קצב", בלי לדחות זאת לאחר התפילה.

אשר, על פי שולחן ערוך מתעורר "רעש" גדול: היתכן, לעסוק במתן הלואות, "מנהג דרך ארץ", **קודם התפילה**! אף על פי כן הרי-זה "מעשה רב", הסיפור בארוכה.

ואעפ"כ אומרים: אמנם "אינו מבקש אלא לפי כוחו" – וביחד עם זה כשאוחזים **קודם התפילה, וביום חול, ובחוץ-לארץ**, ובזמן **דעקבתא** דמשיחא כש"החושך יכסה ארץ" – אזי ה"ואהבת לרעך כמוך" צריך להיות אצלו באופן כפי שמבאר רבינו הזקן בפשטות בפרק "לב"!

לכאורה, הדרך לכך היא, ללמוד את ה"סוגיא" דאהבת ישראל בעמקות ובהבנה והסברה, ולזכור זאת, כך שאפילו כשיעור משנתו כמה ימים לאחר זה – הוא יזכור את המסקנה.

אבל דרך זו "לאו כל מוחא סביל דא". וכפי שבכלל הקשה האבן-עזרא: כיצד שייך לתבוע "ואהבת לרעך כמוך" – הרי זה היפך טבע האדם. ומפרש בזה, שאין הכוונה "כמוד" ממש וכו' וכו'. והרי רבינו הזקן בתניא פירש **דלא** כמותו, ובפירוש ובפרטיות.

...וכאן באה ההוראה, כאמור, מבעל ההילולא – שה"סדר" צריך להיות: "**מלכתחילה אריבער**!"

במידה והוא יתחיל קודם בניסוי כל סוגי הדרכים – זה עלול לקחת פעם אחת, ופעמיים ושלוש פעמים, ומי יודע מתי הוא יבוא לידי החלטה;

כאשר **התחלת** עבודתו היא ללכת "**אריבער**" [=למעלה],

אשר, מהו הפירוש הפשוט ד"אריבער"? – הוא "אריבער" [=למעלה] מעצמו, הוא **יוצא** מעצמו. "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", כפירוש המפרשים ובחסידות בארוכה, דהיינו לצאת מכל הטבעיות שלו: מצד עצמו, מצד הוריו ומצד ארצו וכו' וכו'.

כאשר הוא יוצא משם, – ולא באופן **שעוזב** את הענין, כפי שמבהיר בתורת הבעש"ט, שאין הפירוש לעזוב את ה"חמור" – אלא הוא **נשאר** שם, אבל **איך** הוא נמצא שם? – הוא מתחיל מ"אריבער":
כאשר הוא יוצא מהמדידה והגבלה שלו, הוא "**אריבער**" ולמעלה מהמדידה ג' שלו – אזי ה"ז בפשטות:
אין כל קשיים מדוע לא לאחוז בדעה אחת,

– פשיטא שלא באים להזהיר מפני "**נצחנות**" – כי "אטו בשופטני עסקינן", שמצד נצחנות הוא מודע לאמת ולא יודה על האמת; הדברים אמורים בנוגע ל"חכם" ש"מודה על האמת",
אבל אעפ"כ, מצד שורש נשמתו או מאיזה טעם שיהי: "ארצך ומולדתך ומבית אביך" **דקדושה** – מצד זה הוא מגיע למסקנה שונה.

אבל כשהוא הולך "אריבער" מלמעלה – אזי מונחת אצלו ה"הנחה" של "**מודים** חכמים לרבי מאיר", או להיפך.

וכפי הפשט הפשוט שבזה: "**מודים**" אין פירושו, **שלכתחילה** הם סברו כמותו; אילו זה הי' מתקבל בשכלם ובדעתם – אזי ה"ז "נקראת על שמו", וא"כ אין זו דעת ר' מאיר, אלא דעת חכמים. אלא "**מודים** חכמים לר' מאיר" פירושו – שעוד **קודם** שדעתו הונחה בשכלם, הם הרגישו (או ראו, או באיזה אופן שיהי), שדעתו של ר' מאיר נכונה. מצד "אם קבלה היא נקבל", או מאיזו סיבה שתהי.

אבל לאחר מכן ה"ז נמשך ויורד בשכלם, שלאחרי ה"**מודים** חכמים" – ה"ז נעשה הדעה שלהם.

וטעם הדבר – כי הוא מתחיל עם "מודה", ביטול מציאותו,

– "ביטול במציאות" לפני הקב"ה – מאי קא משמע לן; אלא תנא אחד לפני התנא חבירו!

...כיצד באים לכך?

אילו מציאותו היתה מציאות של גוף גשמי, מציאות של דברים גשמיים, מציאות של ממון או של כבוד או של כבוד המדומה וכיו"ב – אזי לומדים "מוסר", "אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש", ופירש"י "הכנעה", "הכנעה ושפלות", כפס"ד השו"ע, ואז, לאחר התפילה בצאתו "מבית הכנסת לבית המדרש" – הוא פוסק את הדין כדבעי למהוי,

אבל כאמור – בנדו"ד מדובר על מצוות **שאין** הזמן גרמא, שעלולים לבוא לידו קודם זמן הלימוד, ואפילו קודם זמן התפילה – מיד כשיעור משנתו.

אבל כאשר הוא עולה על יצועו מתוך ה"הנחה", שענינו הוא "לכתחילה אריבער", עם הדגשה על ה"**לכתחילה**" – אזי, מיד **כשיעור** משנתו הוא מתעורר עם "הנחה" של "מלכתחילה אריבער"!

ובפרט, שהוא מוציא זאת בפיו **בדיבור**, עם פירוש המילות שבזה: "**מודה** אני לפניך מלך חי" – גם כאן הלשון היא "מודה": הוא עדיין לא התבונן ב"פסוקי דזמרה", ועוד לפני זה, כפס"ד השו"ע "יתבונן בשפלות האדם" ולפני זה "ברוממות הא-ל", ואז עומדים להתפלל "מתוך כובד ראש"; הוא עדיין אחוז **קודם** הזמן הזה, והמצוה כבר באה לידו,

וכאמור לעיל, "מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה" – בנוגע **לכל** המצוות, עאכ"כ מצות "ואהבת לרעך כמוך", שזהו"ע הצדקה וגמ"ח, כפי שמנה הרמב"ם את כל הפרטים שב"ואהבת לרעך כמוך" – שבנדו"ד זה צ"ל באופן "כעובדא דנחום איש גס זו" (כנ"ל).

וכשם שהדברים אמורים בענינים גשמיים – עד"ז בנוגע לענינים רוחניים.

וכפי שרואים זאת בפשטות: כשהוא פוגש יהודי, והוא מתכן לשוחח עמו בנושא יהדות כעבור מחצית השעה – אין לדעת היכן יהי אותו יהודי בעוד חצי שעה,

ולא רק בעוד **חצי שעה**, אלא בעוד **רגע כמימרא**. כעת הם נפגשו, בהשגחה פרטית, וא"כ זוהי "מצוה הבאה לידך", מלמעלה הכניסו את המצוה **בידו**...